

OSHIN NGÀY TẾT

‘Oshin’ rất phổ biến đối với người Việt trong nước, nghe qua ai cũng biết. Nhưng đối với người Việt hải ngoại khi nghe lần đầu tiên cái từ ngữ bóng bẩy này cứ tưởng là thuật ngữ từ tiếng Nhật và tự hỏi ‘Oshin’ là gì nhỉ ?

Nghe thoáng qua cứ tưởng như là tiếng lóng hiện đại. Thực ra *Oshin* chỉ là từ ngữ sử dụng cho *người giúp việc* ở Việt Nam hiện nay, để nghe có vẻ thanh tao hơn. Tôi được xem một bộ phim nhân dịp tết Nguyên Đán về *Oshin*. Hiện nay, những gia đình Việt Nam với lợi tức thu nhập trung bình, khá giả trong nước đều có *Oshin*. Người đi làm đến tối về nhà bảy tám giờ hay khuya hơn có *Oshin*, người đi làm năm sáu giờ chiều về cũng có *Oshin*,

người có công việc làm ăn cơ sở riêng biệt phải chạy đôn chạy đáo thu nhập từ những hợp đồng béo bở hơn vài ngàn hay vài chục ngàn đôla, nhà thì to lớn cần *Oshin*, người thu nhập không hơn một ngàn đô la Mỹ trong căn hộ nhỏ xíu, cũng cần *Oshin*. Vì *Oshin* quá rẻ chỉ cần hơn 100 đô la Mỹ là có thể thuê cả đồng mấy em trẻ ở quê lên, mặc dù chủ nhà phải nuôi *Oshin* ăn mặc hay giúp đỡ khi cần thiết, làm vài ngày rồi không hợp ý chủ, lại phải xách gói ra đi, do nhiều lý do nào là không hiểu việc, không sạch sẽ, ăn quá nhiều, không biết sử dụng sản phẩm cho việc bảo quản nhà sạch đẹp, ngồi lê đôi mách, ăn cắp, ăn vụng, chống đối chủ v.v.v... Vấn nạn *Oshin* đang phổ biến ở Việt Nam nhất là các thành phố lớn, thiếu *Oshin* trầm trọng và đặc biệt là những ngày tết vì *Oshin* phải về quê ăn tết, chủ phải tìm hay thay đổi liên tục các *Oshin* này. Vì *Oshin* chỉ cần quen biết hay người thân gửi vô mấy Công Ty nước ngoài hay cho chủ nhà là người nước ngoài hay Việt Kiều khá giả thì họ có thu nhập hơn 200-500 đô la Mỹ/tháng lại có thể học nói tiếng Anh, tiếng Hoa cho người đời khỏe mắt. Số người khá giả trên cả nước không vượt quá 1% thế mà số người sử dụng *Oshin* lại đến hàng triệu, ở đâu mà đủ *Oshin* ? thế mới xảy ra tình trạng *Oshin* lợi dụng chủ sợ mất *Oshin*, thế là các cô thay phiên nhau ăn hiếp chủ. *Oshin* ăn vụng hay lười biếng hay chủ có bức bối đến đâu thì cũng ráng mà nhin nhục ‘*Đất không vung trời thì Trời phải vung đất*’. Nhưng điều chủ yếu chất lượng *Oshin* thế nào sau khi được thuê,

thật là một thảm họa nếu thuê nhầm *Oshin*, vừa không sạch sẽ nhà cửa bụi vẫn hoàn bụi, mà thức ăn nấu gì chủ ăn nấy, nấu thì hạn chế dầu cát phần ngon rồi dư phần này sau đó *Oshin* mặc nhau mà xơi. Nếu hên thì gặp *Oshin* ngoan hiền tốt, cái này chỉ đếm trên đầu ngón tay.

Ngẫm nghĩ, người Tây phương hay người Việt hải ngoại có tính chịu khó hơn, biết thích hợp với hoàn cảnh và tự xoay sở cho mình take care one-self (se débrouiller). Người giúp việc nơi đây đâu rẻ vậy, họ và mình có khác nhau bao nhiêu thu nhập đâu mà thuê mướn tùy tiện. Nào là khai báo, còn chi trả thuế, nếu qua dịch vụ thì chỉ một tuần trả vài giờ, làm gì giám thuê cả tháng full time (Plein temps). Mọi người làm việc đến tối, nếu mai mẩn ở gần sở làm, còn đa số phải xa đến vài giờ lái xe, về đến nhà là mệt lã, vậy mà phải đi rước con, vô bếp nấu ăn, dọn dẹp v.v.v, cuối tuần lau chùi hút bụi, hay làm vườn, nếu thu nhập khá thì thuê người giúp việc chỉ trong vài giờ trong tuần, chưa tính đến mùa đông phải hốt tuyết v.v.v... Những người có thu nhập cao đến đâu khi có khách đến nhà bốn năm người bạn, thì hì hụi đi chợ và chuẩn bị đãi khách, tự nấu nướng và dọn dẹp sau tiệc. Nhà cửa thì sạch không có một hạt bụi, phòng vệ sinh, nhà ăn sạch hoàn toàn, chỉ cần một lần một tuần người giúp việc đến dọn dẹp, nhà cửa lúc nào cũng vẫn sạch, dù có hai ba hay bốn con nhỏ, sau ba tháng là có thể gửi bé vào nhà giữ trẻ, người phụ nữ như nam giới đều có thể làm việc nhà và chăm sóc con. Người giàu thật sự mới giám thuê một người giúp việc full time (plein temps) vì thu nhập quá cao so với người làm việc bình thường. Người giúp việc rất có trách nhiệm và chất lượng thực sự, không thể làm tùy tiện và có giáo dục hẳn hoi, vì thu nhập khá nên họ rất sợ mất việc.

Người Việt trong nước, đãi những bữa tiệc lên hàng triệu còn cách xa quá nhiều so với thu nhập *Oshin*, họ thấy rất rõ sự khác biệt này, nên *Oshin* sẵn sàng vứt bỏ những thứ *Oshin* cho là không cần đến. *Oshin* kiêm nhiệm vụ lau nhà cửa chăm sóc con và nấu ăn cho cả nhà. Bà chủ thì lo kiểm tra *Oshin* còn Ông chủ thì mặc *Oshin* làm gì thì làm, chỉ nghe bà chủ kể lại và biết sau khi bà chủ nói *Oshin* này không thích hợp, thế là *Oshin* lại bị thay

đổi vùng vut. *Oshin* thích ở thì ở, đi thì đi, thấy chủ không hào phóng thì bỏ đi chủ khác, vì thu nhập quá thấp.

Nuôi dịch trong nhà cũng sợ, vì đội ngũ *Oshin* càng ngày càng lớn rộng mà nằm ngay trong nhà người thân của chúng ta. Nếu như các nước nghèo như Việt Nam xảy ra sự phản kháng và hời của giữa giàu và nghèo dễ dàng, thì Việt Nam càng dễ dàng hơn. Vì các ngõ ngách trong nhà họ đều nắm rõ, chỉ cần xem lại việc thuê người có chính đáng không? Thì việc này sẽ giảm đi một lượng lớn *Oshin* không cần thiết. Người Việt ở các thành phố lớn trong nước thích sau giờ

làm việc đi chơi, xem phim ca nhạc, nhảy đầm, nhậu nhẹt khách khứa, v.v.v.. rồi bỏ nhà cho *Oshin*, tin tưởng *Oshin* hoàn toàn. Nếu biết sử dụng các thiết bị hỗ trợ cho chăm sóc bảo quản nhà cửa, biết sắp xếp chia sẻ việc nhà, mọi người bình đẳng như nhau, nếu cả hai cùng làm việc và có con cái, thì nhà vẫn sạch và những bữa ăn gia đình vẫn ngon miệng, con vẫn ngoan giỏi, vì lúc nào mình cũng gần gũi và chăm sóc con cái, không để cho *Oshin* muốn chăm sóc, dạy dỗ con mình thế nào cũng được.

Những ngày Tết này, chủ nhà lại phải đi du lịch xa hàng tuần, *Oshin* lại phải ở lại thành phố mà không về quê ăn tết, dịp này là dịp tốt nhất vì vắng *chủ nhà gà mọc đuôi tôm*. Rảnh rỗi *Oshin* lại mời các *Oshin* đến nhà yến tiệc mà không cần lo sợ, nấu cháo hàng giờ trên điện thoại không ai la rầy.

Vấn nạn *Oshin* tương lai thế nào, còn phụ thuộc vào người Việt trong nước hiểu hết tầm quan trọng của nó. Người thực sự cần *Oshin* hãy trả lương chính đáng cho họ, hạn chế giúp đỡ không chính đáng, vì nhờ đồng lương cao này họ cũng chẳng cần sự giúp đỡ nào khác, thì sự khan hiếm sẽ không còn và có những *Oshin* chất lượng thật sự do sự giáo dục từ các dịch vụ sẽ tăng.

Oshin làm việc chăm chỉ và có chất lượng, rồi một ngày họ sẽ trở thành người chủ nhà giàu có thực sự như trong phim ‘*Oshin*’ của Nhật Bản đã cho thấy.

Nguyễn Thị Tuyết HD 83-86

Xuân Tân Mão- Belgium